

FACULTY OF BEHAVIOURAL, MANAGEMENT
AND SOCIAL SCIENCES

HANDLEIDING MINOR LEREN LESGEVEN

UT LERARENOPLEIDING, VAKGROEP ELAN
2017/2018

UNIVERSITY OF TWENTE.

Inhoud

1. De Minor Leren Lesgeven	3
2. Studieprogramma van de 15 en 30 EC minor	4
3. Geschiktheidsadvies (30 EC minor)	5
4. De lesbevoegdheid (30 EC minor).....	6
5. Tot slot.....	7
Bijlage 1: Advies educatieve minor – lesbevoegdheid onderbouw	9

1. De Minor Leren Lesgeven

In de minor Leren lesgeven maak je kennis met lesgeven in het voortgezet onderwijs. Je gaat aan het werk met een van de schoolvakken informatica, maatschappijleer, natuurkunde, scheikunde, wiskunde of economie/M&O. Kennis en vaardigheden die je voor het lesgeven nodig hebt, verwerf je bijvoorbeeld door interactieve werkcolleges, discussies en simulaties, maar ook en vooral door de stage op school. Je begint met kleine stapjes – oefenen met je medestudenten – en eindigt met zelfstandig lesgeven onder begeleiding van je vakcoach. De minor bestaat uit twee modules van 15 EC: de basismodule geeft je een oriëntatie op het beroep van docent en als je daarna de vervolgmodule afrondt, haal je een lesbevoegdheid op het niveau van vmbo-t en de onderbouw havo/vwo.

De 30 EC variant van de minor Leren Lesgeven wordt de “Educatieve minor” genoemd. Er is in het voortgezet onderwijs een grote behoefte aan academisch geschoolde docenten. De Educatieve minor is opgezet als route naar het leraarschap voor universitaire bachelors. Voorwaarde voor de toekenning van de (partiële) tweedegraads bevoegdheid is dat de Educatieve minor is opgenomen in het studieprogramma van een passende (verwante) bacheloropleiding¹. De bevoegdheid wordt vermeld op het bachelordiploma.

De minor Leren Lesgeven is een mooie opstap om via de masteropleiding Science Education and Communication, of de master Leraar Voortgezet Hoger Onderwijs Maatschappijleer, docent bovenbouw havo/vwo te worden.

Deze studiehandleiding bevat een overzicht van het studieprogramma van de Minor Leren Lesgeven en uitleg over het geschiktheidsadvies en de vermelding van de lesbevoegdheid op het bachelordiploma. In het laatste hoofdstuk wordt kort ingegaan op mogelijke vervolgroutes naar de eerstegraads bevoegdheid.

¹ Volgens een regeling van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zie pag 6.

2. Studieprogramma van de 15 en 30 EC minor

Programma 15 EC	Programma 20 EC	
Kwartiel 1	Kwartiel 1	Kwartiel 2
Onderwijskunde 1 5EC	Onderwijskunde 1 5EC	Ontwerpstudio minor 3EC
Schoolpracticum 1 + Minilessen/Intervisie 5EC	Schoolpracticum 1 + Minilessen/Intervisie 5EC	Schoolpracticum Onderbouw + Intervisie 7EC
Inleiding Vakdidactiek 5EC	Inleiding Vakdidactiek 5EC	Vakdidactiek 1 5EC

Onderwijskunde 1 (5 EC)

Dit vak richt zich met name op de interpersoonlijke en pedagogische competenties van de docent. Daarnaast is er aandacht voor leren en instructie, het ontwerpen van onderwijs en reflectie.

Inleiding Vakdidactiek (5 EC)

Je houdt je in dit vak onder meer bezig met de doelstellingen van het onderwijs in een schoolvak, de voorbereiding van de lessen, activerende didactiek, probleemoplossen en leerlingstrategieën. Het ontwikkelen van een theoretisch kader en verankering van de schoolpracticumervaringen zijn ook belangrijke aandachtspunten. Verder omvat dit vak het onderdeel "Presentatievaardigheden".

Schoolpracticum 1 (5 EC)

Je geeft een serie van ongeveer 20 lessen over vakspecifieke onderwerpen. Ook leer je de school beter kennen.

Vakdidactiek 1 (5 EC)

Dit vak is gericht op verdieping van de didactische kennis en vaardigheden die voor het schoolvak van belang zijn. Er is aandacht voor toetsing binnen het vak, voor ICT gebruik en probleemoplossen.

Ontwerpsstudio minor (3 EC)

In deze module ontwikkel je in een interdisciplinaire groep leermateriaal voor een projectweek waarin integratie van verschillende disciplines centraal staat. Het eindproduct betreft een transdisciplinaire lesmodule met een omvang van 3 lessen of een dagdeel.

Schoolpracticum voor de Onderbouw (7 EC)

De onderbouwstage is een schoolpracticum in het vmbo-t of de onderbouw havo/vwo. Je geeft tijdens deze stage minstens 40 lessen.

3. Geschiktheidsadvies (30 EC minor)

In de tweede module van de minor Leren Lesgeven staat het lesgeven in het tweedegraads gebied van het voortgezet onderwijs centraal. Je werkt hierbij aan je bekwaamheden om zelfstandig, als bevoegd docent, onderwijs te geven. Als je bekwaamheden door de opleiders als startbekwaam of meer worden gewaardeerd, verwerf je na succesvolle afronding van alle onderdelen van de Educatieve minor een onderwijsbevoegdheid voor het geven van onderwijs in de onderbouw van het voortgezet onderwijs (met uitzondering van het LWOO en het VMBO basis en –kader).

De educatieve minor is gericht op het behalen van een onderwijsbevoegdheid in relatief korte tijd. Om te voorkomen dat pas aan het einde van het traject blijkt dat het toch niet lukt, wordt tussentijds een geschiktheidsadvies gegeven. Aan het eind van Schoolpracticum 1 moet daarvoor het adviesformulier worden ingevuld (zie bijlage 1). Je geeft eerst in het kort je eigen motivatie en vervolgens vraag je het advies van de schoolopleider en/of je vakcoach. Daarna stuur je het formulier naar de vakdidacticus. De vakdidacticus formuleert een positief of negatief advies op basis van de waardering van de schoolopleider en/of vakcoach, jouw motivatie en de algemene indruk, zoals gebleken tijdens de colleges en eventueel een lesbezoek of een gesprek.

Een negatief advies komt niet vaak voor, maar soms lukt het niet, door de korte doorlooptijd, de werkdruk of persoonlijke factoren. Wij raden je uiteraard aan het advies op te volgen en geven daarbij in overweging dat een negatief advies gekoppeld is aan de verwachting dat je de minor niet met een bevoegdheid kunt afsluiten.

4. De lesbevoegdheid (30 EC minor)

In de onderstaande tabel zie je welke bacheloropleidingen in combinatie met de 30EC educatieve minor leiden tot een lesbevoegdheid onderbouw. De besluiten van het ministerie van OCW middels de zogenaamde "Regeling verwantschapstabel educatieve minor" zijn leidend bij het vaststellen of een (beperkte) onderbouwbevoegdheid bij de bachelor kan worden behaald. Om de onderwijsbevoegdheid te kunnen behalen voor een bepaald schoolvak, moet het bachelorprogramma voldoende vakinhoud bieden. Alleen voor economie is een uitzondering gemaakt: TBK en IBA studenten kunnen een onderbouwbevoegdheid economie halen door naast de educatieve minor nog een 10 EC vak Capita Selecta Algemene Economie te doen. Dit vak wordt op aanvraag georganiseerd door de vakdidacticus en is grotendeels zelfstandig te doorlopen.

Bachelor	Leraar Informatica	Leraar Mij. leer	Leraar Natuurkunde	Leraar Scheikunde	Leraar Wiskunde	Leraar M&O	Leraar Economie
CiT			JA		JA		
IO			JA				
WB			JA		JA		
BIT	JA						
CreaTe	JA						
EE	JA		JA		JA		
TI	JA		JA		JA		
TW					JA		
CW							
PSY							
IBA						JA	JA*
EPA		JA					
GzW							
TBK					JA	JA	JA*
AT			JA				
BMT			JA	JA			
ST				JA			
TG							
TN			JA		JA		

* Voor Economie extra vak Capita Selecta Algemene Economie vereist.

Vermelding van de lesbevoegdheid op het bachelordiploma

Als je alle vakken van de 30 EC minor Leren Lesgeven met een voldoende hebt afgesloten en je hebt je bacheloropleiding afgerond, dan wordt de lesbevoegdheid vermeld op het bachelordiploma en in het bijbehorende supplement. Geef bij het aanvragen van je bachelordiploma aan dat je de Minor Leren Lesgeven 30 EC hebt gedaan en controleer of de bevoegdheid correct is vermeld op het diploma en in het supplement.

5. Tot slot

We wensen je een succesvolle leerperiode in de Minor Leren Lesgeven. Heb je de minor van 30 EC afgerond en je bachelordiploma behaald, dan kun je met je een onderbouw lesbevoegdheid op zak direct aan de slag als docent in het vmbo-t of de onderbouw van havo en vwo.

Als je na de minor Leren Lesgeven (van 15 of 30 EC) de eerstegraads lesbevoegdheid wilt halen in een van de bètavakken, dan is de masteropleiding Science Education and Communication (SEC) geschikt voor jou. Je kan deze direct na je bachelor of, in verkorte vorm, als tweede masteropleiding volgen. Je minor geeft je daarbij recht op vrijstellingen. Met de 30 EC variant kun je met nog eens 30 EC educatieve vakken soms ook binnen je eigen technische masteropleiding (wiskunde, natuurkunde, scheikunde, informatica) de eerstegraads bevoegdheid halen. Als je de eerstegraads lesbevoegdheid wilt halen voor Maatschappijleer, dan is de master Leraar VHO Maatschappijleer (LVHOM) interessant. Deze opleiding is eveneens direct na de bachelor of (verkort) als tweede masteropleiding te volgen. De vakken die in de minor Leren Lesgeven zijn afgerond, leveren vrijstellingen op in het masterprogramma.

Als je vragen hebt over de opleiding of over je ontwikkeling daarin, dan kun je een beroep doen op de vakdidactici. Met meer algemene vragen of kwesties, kun je terecht bij de minorcoördinator, Gerdy ten Bruggencate, of bij de opleidingsdirecteur, Jan van der Meij.

Bijlage 1: Advies educatieve minor – lesbevoegdheid onderbouw

Naam: Studentnummer:

Achtergrond van het advies

Je hebt een start gemaakt met de Minor Leren Lesgeven 30 EC en je wilt de onderbouw lesbevoegdheid gaan halen. Voordat je verder gaat met de tweede module, vragen we je even stil te staan bij je motivatie en je geschiktheid voor het lesgeven. Met dit formulier krijg je een geschiktheidsadvies van je begeleider(s) op school en de vakdidacticus.

Je eigen motivatie weegt natuurlijk zwaar mee. Vul deze daarom eerst in op dit formulier, zeg maar het advies dat je aan jezelf geeft. Ga na hoe je het lesgeven ervaart. Bedenk verder welke elementen in het lesgeven je de moeite waard vindt en waar je juist tegen opziet.

Het concluderende advies wordt gebaseerd op je eigen motivatie, het advies van de schoolopleider en/of vakcoach op de stageschool, de algemene indruk van de vakdidacticus en eventueel een gesprek of een lesbezoek. Natuurlijk houden we er rekening mee dat je aan het begin staat van een leertraject.

Een positief advies duidt op de verwachting dat je onder normale omstandigheden, na het resterende studieprogramma zelfstandig les kan geven in de onderbouw van het voortgezet onderwijs (vwo, havo en vmbo-t).

Wat moet je doen?

Vul je eigen motivatie in op dit formulier en vraag vervolgens een advies van je schoolpracticum begeleider(s) (in te vullen bij 2).

Stuur voor 1 november het formulier naar de vakdidacticus en vraag om zijn/haar advies.

1. Motivatie student

Ik verwacht in het komende kwartaal voldoende bekwaam te worden om in de onderbouw zelfstandig les te kunnen geven.

Motivatie:

2. Advies van de schoolpracticumbegleider(s) op de stageschool

Naam vakcoach en/of schoolopleider

.....
.....

School:.....

Ik acht het *zeer wel mogelijk / twijfelachtig* dat de kandidaat zich komend kwartiel ontwikkelt tot startbekwaam docent voor de onderbouw in het voortgezet onderwijs.

Toelichting/advies:

3. Observaties en advies van de vakdidacticus

Naam vakdidacticus:.....

Ik acht het *zeer wel mogelijk / twijfelachtig* dat de kandidaat zich komend kwartiel ontwikkelt tot startbekwaam docent voor de onderbouw in het voortgezet onderwijs.

Toelichting:

4. Conclusie

De student wordt geadviseerd om **WEL / NIET** verder te gaan voor de lesbevoegdheid onderbouw.

Toelichting en / of nader advies:

Datum:

Handtekening vakdidacticus:

